

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/20-08/37

URBROJ: 517-05-1-1-21-27

Zagreb, 2. travnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te na temelju odredbe članka 5. stavka 1. i članka 21. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut, za procjenu utjecaja na okoliš farme za uzgoj prasadi Orlovnjak u općini Antunovac, Osječko-baranjska županija, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravani zahvat – farma za uzgoj prasadi Orlovnjak u općini Antunovac, Osječko-baranjska županija, nositelja zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u studenome 2020. godine, a dopunio u siječnju 2021. godine ovlaštenik Metis d.d. iz Kukuljanova – prihvatljiv je za okoliš uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM PRIPREME I GRAĐENJA

Opće mjere

- A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša, u suradnji s projektantom.
- A.1.2. Dovoz materijala obavljati po postojećim prometnicama.

- A.1.3. Po završetku građenja, opremu gradilišta, neutrošeni materijal, otpad i slično ukloniti, a okolno zemljište adekvatno sanirati, to jest dovesti u stanje slično prvotnom.

SASTAVNICE OKOLIŠA

Zrak

- A.1.4. U slučaju povećane emisije prašine tijekom građenja, manipulativne površine prskati vodom.
- A.1.5. Projektirati i izgraditi spremnik za gnojovku od materijala otpornog na amonijak i agresivne tvari iz gnojovke, a gnojovku ne miješati da bi se stvorila prirodna pokorica. Prije njezinog izuzimanja radi obrade u bioplinskom postrojenju ili korištenja na ugovorenim poljoprivrednim površinama, moguće je miješati sadržaj radi postizanja homogenosti gnojovke.

Vode i tlo

- A.1.6. Vodoistražnim radovima ispitati hidrogeološke pokazatelje, raspoloživu godišnju količinu vode, međusobni utjecaj crpljenja na zdence u okruženju i stanje podzemne vode. Vodoistražne radove obavljati putem ovlaštene osobe.
- A.1.7. Predvidjeti kontrolu i praćenje stanja podzemnih voda putem piezometara u pravcu toka podzemne vode uzvodno i nizvodno u odnosu na farmu. Prije izvođenja piezometara izraditi Program izvedbe piezometra, a o izvedenim istražnim radovima i izvedbi piezometara izraditi tehničko izvješće.
- A.1.8. Melioracijski kanal (kanal br. 91) dovesti u funkcionalno stanje za potrebe melioracijske odvodnje pripadajućeg slivnog područja, odvodnje oborinskih voda s lokacije farme kao i pročišćenih otpadnih voda od pranja filtera za obradu vode.
- A.1.9. Prije ispusta pročišćenih voda u prijemnik izgraditi i obilježiti kontrolno okno za uzimanje uzoraka pročišćene vode.
- A.1.10. Osigurati lagunu dovoljnog kapaciteta za prikupljanje gnojovke za šestomjesečno razdoblje.
- A.1.11. Kanale i lagunu izgraditi od vodonepropusnog materijala otpornog na amonijak i agresivne tvari iz gnojovke bez ispusta i preljeva u okoliš.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

- A.1.12. Eventualne bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima tijekom noći.

KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA

- A.1.13. Ukoliko se tijekom građenja nađe ili se pretpostavlja da se naišlo na arheološki ili povijesni nalaz, radove odmah obustaviti i o nalazu obavijestiti nadležni konzervatorski odjel.

MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA USLIJED NEKONTROLIRANOG DOGAĐAJA

- A.1.14. Svako onečišćenje tijekom građenja odmah sanirati.
- A.1.15. Prometne i manipulativne površine na kojima može doći do onečišćenja uslijed obavljanja djelatnosti, izvesti vodonepropusno i redovito održavati.
- A.1.16. Projektirati i izvesti rješenje prihvata ulja iz transformatora u slučaju njegova istjecanja (vodonepropusna uljna jama).
- A.1.17. Odgovarajućim rješenjem osigurati prihvat goriva u slučaju izljevanja iz agregata (tankvana i dr.).

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM KORIŠTENJA

SASTAVNICE OKOLIŠA

Vode i tlo

- A.2.1. U melioracijske kanale ispuštati čiste oborinske vode.
- A.2.2. Potencijalno onečišćene oborinske vode s prometnih i manipulativnih površina koje nisu onečišćene otpadnim tvarima organskog porijekla sakupljati putem slivnika i taložnica i ispuštati u melioracijski kanal (kanal br. 91).
- A.2.3. Otpadne vode od pranja filtera iz uređaja za preradu vode pročišćavati u odgovarajućem uređaju za pročišćavanje otpadnih voda i ispuštati u melioracijski kanal. Vrijednosti pokazatelja i onečišćujućih tvari u pročišćenim otpadnim vodama prije ispusta u melioracijski kanal moraju biti u skladu s graničnim vrijednostima propisanim za ispuštanje u površinske vode. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda redovito čistiti od nakupljenog mulja, a mulj zbrinjavati putem ovlaštene osobe. U slučaju da otpadne vode od pranja filtera iz uređaja za pročišćavanje otpadne vode sadržavaju specifične onečišćujuće tvari, prioritetne i prioritetne opasne tvari analizirati utjecaj ispuštanja na stanje vodnog tijela i poduzeti odgovarajuće mјere.
- A.2.4. Otpadne vode iz dezbarijere, sanitарne otpadne vode i vode od pranja hladnjače prikupljati zatvorenim sustavom odvodnje i odvoditi u vodonepropusne sabirne jame.
- A.2.5. Pražnjenje vodonepropusnih sabirnih jama ugovoriti s ovlaštenom osobom.
- A.2.6. Gnojovku odvoditi u bioplinsko postrojenje ili predavati ugovornim osobama za primjenu na poljoprivrednim površinama.
- A.2.7. Ugovorom osigurati poljoprivredne površine za primjenu gnojovke do graničnih vrijednosti od 170 kg N/ha. Ugovor o primjeni gnojovke na poljoprivredne površine mora sadržavati popis katastarskih čestica i njihovu površinu te obaveze pružatelja i korisnika usluge koje moraju biti u skladu s načelima dobre poljoprivredne prakse. Sastav gnojovke utvrđivati fizikalno kemijskom analizom putem ovlaštenog laboratoriјa.
- A.2.8. U slučaju da se u kontrolnom oknu drenažnog sustava pronađe tekućina analizom utvrditi radi li se o propuštanju lagune. Jednom mјesečno vizualno pratiti nepropusnost lagune na kontrolnom oknu drenažnog sustava.
- A.2.9. Sustav za odvodnju, sabirne jame za gnojovku, spremnik za gnojovku i sabirne jame za otpadne vode ispitati na vodonepropusnost, struktturnu stabilnost i funkcionalnost nakon izgradnje te kontrolu ispravnosti obavljati svakih 8 godina.

Zrak

- A.2.10. Koristiti zatvorene spremnike (silose) sa zatvorenim transportom hrane u proizvodne objekte.
- A.2.11. Nakon izgradnje, spremnik za gnojovku prekriti plastičnim ili plutajućim pokrovom ili pokoricom.
- A.2.12. Primjenjivati tehnike hranidbe kojima se upravlja količinom hranjivih tvari u stočnoj hrani te faznu hranidbu životinja, ovisno o fazama i stanju životinja, s nižom količinom sirovih proteina i ukupnog fosfora i dodatkom aminokiselina.
- A.2.13. Granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak iz kotlovnice moraju biti u skladu s graničnim vrijednostima emisija za male uređaje za loženje.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Otpad

- A.2.14. Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom.
- A.2.15. Skladištiti vlastiti proizvedeni otpad na mjestu nastanka odvojeno po vrstama otpada u skladištu vlastitog proizvedenog otpada najduže do jedne godine od njegova nastanka.
- A.2.16. Otpad skladištiti u primarnim spremnicima izrađenim od materijala otpornog na djelovanje otpada i na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzorka te po potrebi nepropusno zatvaranje.
- A.2.17. Podnu površinu skladišta izvesti nepropusnom na način da se rasuti otpad može jednostavno ukloniti sa podne površine.
- A.2.18. Medicinski otpad odvojeno sakupljati na mjestu nastanka i privremeno skladištiti u zaključanom i natkrivenom
- A.2.19. skladištu u koji je onemogućen dotok oborinskih voda. Prostor skladišta medicinskog otpada mora imati nepropusne i otporne podne površine koje se lako čiste i dezinficiraju, biti lako dostupan osoblju zaduženom za interno gospodarenje otpadom i uređajima i opremi za sakupljanje otpada te dobro osvijetljen i ventiliran.
- A.2.20. Zarazni medicinski otpad najdulje skladištiti osam dana na temperaturi od +8 °C do +15 °C.
- A.2.21. Opasni medicinski otpad skladištiti u spremnicima otpornim na djelovanje opasnih svojstava sadržaja, na pucanje i probijanje ako su u pitanju oštri predmeti, na agresivne kemikalije i slično te da dobro podnosi uobičajene uvjete skladištenja, manipulacije i prijevoza kao što su vibracije, promjene temperature, vlažnosti i tlaka.
- A.2.22. Spremniči za medicinski otpad moraju biti označen natpisom koji sadrži osnovne informacije o proizvođaču otpada s nazivom ustanove i odjela, ključnom broju i nazivu vrste otpada i datumom predaje ovlaštenoj osobi.
- A.2.23. Otpad uz ispunjeni Prateći list predati ovlaštenoj osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

UGINULE ŽIVOTINJE

- A.2.24. Uginule životinje i ostale nusproizvode životinjskog podrijetla pohranjivati u odgovarajuće spremnike s uređajima za hlađenje, pravilno označavati i voditi dokumentaciju o predaji ovlaštenoj osobi.

MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA USLIJED NEKONTROLIRANOG DOGAĐAJA

- A.2.25. Nadzirati i održavati sustav odvodnje u skladu s Planom rada i održavanja građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.
- A.2.26. U slučaju iznenadnog onečišćenja provesti mjere u skladu s Operativnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.
- A.2.27. U slučaju propuštanja lagune isprazniti i sanirati propuste.
- A.2.28. Održavati slobodnima i propisno označenima evakuacijske putove i pristupe vatrogasnim vozilima.
- A.2.29. U slučaju izbijanja bolesti životinja pozvati nadležnu veterinarsku službu koja će propisati mjere daljnog postupanja.

A.3. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA

- A.3.1. Izraditi Plan zatvaranja i razgradnje postrojenja u kojem će se propisati mjere za neškodljivo uklanjanje postrojenja te u slučaju zatvaranja postrojenja postupiti u skladu s istim.
- A.3.2. Unaprijed odrediti odgovarajuću površinu na kojoj će se odvojeno sakupljati i privremeno skladištiti nastali otpad te otpad predati osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Zrak

- B.1. Praćenje emisija onečišćujućih tvari iz malih uređaja za loženje provoditi povremenim mjeranjem najmanje jednom u dvije godine.
- B.2. Voditi evidenciju svih rezultata praćenja i obraditi ih na način koji omogućuje provjeru usklađenosti s graničnim vrijednostima.
- B.3. Jednom godišnje pratiti emisije amonijaka (NH_3) u zrak tehnikom procjene primjenom faktora emisije prema proceduri *Tier 2 technology-specific approach* opisanoj u dokumentu *European Monitoring and Evaluation Programme/European Environment Agency (EMEP/EEA) air pollutant emission inventory guidebook 2019., Part B: sectoral guidance chapters, 3. Agriculture, 3.B Manure management*. Dobivenu vrijednost godišnje količine amonijaka u zrak usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti emisija amonijaka povezanog s najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za svaku kategoriju životinja na farmi Orlovnjak navedenim u

tablici 2.1. IRPP Zaključaka. Rezultate praćenja u propisanom roku dostaviti nadležnim tijelima.

- B.4. Jednom godišnje pratiti emisije prašine (PM_{10}) u zrak tehnikom procjene primjenom faktora emisije iz dokumenta *Lijst met geactualiseerde emissiefactoren voor ammoniak, geur en fijn stof Bijlage Richtlijnenboek Landbouwdieren*, 2021., poglavlje *Emissiefactoren kalkoenen*. Dobivenu vrijednost rezultata praćenja voditi kao vrijednost emisija za te uvjete rada za prašinu.

Vode i tlo

- B.5. Predvidjeti kontrolu i praćenje stanja podzemnih voda putem piezometara u pravcu toka podzemne vode uzvodno i nizvodno u odnosu na farmu. Prilikom uzorkovanja vode iz piezometara mjeriti i razinu podzemne vode, a uzorke za analizu uzimati pri dubini od 1,0 metar prvog vodonosnog sloja, te analizama određivati vrijednosti sljedećih pokazatelja: amonijski dušik, nitrati, fekalni koliformi, ukupni koliformi i fosfati. Vrijednosti pokazatelja tijekom praćenja uspoređivati s nultim stanjem sastava podzemnih voda i ako iste upućuju na onečišćenje poduzimati potrebne mjere.
- B.6. Ispitati minimalno dva puta godišnje koncentracije onečišćujućih tvari u otpadnim vodama od pranja filtera iz prerade vode prije ispuštanja u melioracijski kanal u skladu s vodopravnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda.
- B.7. Jednom godišnje za svaku kategoriju životinja pratiti ukupno ispušteni dušik i fosfor izračunom bilance masa na temelju unosa hrane, udjela sirovih bjelančevina u prehrani ukupnog fosfora i performansi životinja ili primjenom analize gnojovke. Dobivene vrijednosti usporediti s graničnom vrijednosti emisije za svaku kategoriju životinja navedenim u tablici 1.1. za dušik i tablici 1.2. za fosfor Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. godine o utvrđivanju zaključaka o NRT-ima na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivan uzgoj peradi ili svinja.

Otpad

- B.8. Voditi propisanu evidenciju o nastanku i tijeku otpada te podatke iz iste u propisanom roku dostavljati nadležnom tijelu.

Buka

- B.9. Ukoliko se tijekom građenja ukaže potreba za izvođenjem građevinskih radova tijekom noćnog razdoblja, provoditi mjerjenje razine buke u vanjskom prostoru ispred najugroženijih stambenih objekata. Točna mjerna mjesta odrediti putem ovlaštene tvrtke.
- B.10. Nakon puštanja postrojenja u rad provesti mjerjenje buke na referentnim točkama izmijeđe. Ukoliko izmjerene vrijednosti buke na referentnim točkama pokažu prekoračenje dozvoljenih vrijednosti, poduzeti dodatne mjerje smanjenja buke kako bi se utjecaj buke koja se širi u okoliš s lokacije postrojenja sveo na dopuštenu razinu. Sljedeća mjerjenja provoditi pri izmjeni dominantnih izvora buke.

- II.** Nositelj zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, kako je to određeno ovim Rješenjem.
- III.** Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut, je obvezan dostavljati Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.
- IV.** Nositelj zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim Rješenjem koje prileži u spisu predmeta.
- V.** Ovo Rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti Rješenja nositelj zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog Rješenja, na zahtjev nositelja zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim Rješenjem.
- VI.** Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

VII. Sastavni dio ovog Rješenja je sljedeći grafički prilog:

- Prilog: Pregledna situacija objekata na lokaciji zahvata

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut, podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) 4. studenoga 2020. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš farme za uzgoj prasadi Orlovnjak u općini Antunovac, Osječko-baranjska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije, o usklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom (KLASA: 350-01/20-01/384; URBROJ: 2158/1-01-16/35-20-2 od 14. listopada 2020. godine).
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/20-60/57; URBROJ: 517-05-2-2-20-2 od 22. listopada 2020. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik Metis d.d. iz Kukuljanova, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/17-08/38; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-2 od 14. veljače 2018. godine). Studija je izrađena u

studenome 2020. godine, a dopunjena u siječnju 2021. godine. Voditeljica izrade Studije je Morana Belamarić Šaravanja, dipl.ing.biolk., univ.spec.oecoing.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 20. studenoga 2020. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš farme za uzgoj prasadi Orlovnjak u općini Antunovac, Osječko-baranjska županija (KLASA: UP/I-351-03/20-08/37; URBROJ: 517-03-1-1-20-2 od 16. studenoga 2020. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša 7. prosinca 2020. godine (KLASA: UP/I-351-03/20-08/37; URBROJ: 517-03-1-1-20-12).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 23. prosinca 2020. godine putem videokonferencije, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cijelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima, te predložilo da se istu dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 29. siječnja 2021. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/20-08/37; URBROJ: 517-03-1-1-21-20), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/20-08/37; URBROJ: 517-03-1-1-21-21 od 29. siječnja 2021. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 10. veljače do 12. ožujka 2021. godine u zgradbi Hrvatskog doma Općine Antunovac, Braće Radića 4 u Antunovcu i u holu službenih prostorija Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije u Osijeku. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Glas Slavonije“ te na internetskim stranicama i oglašnim pločama Osječko-baranjske županije i Općine Antunovac. U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje 11. veljače 2021. godine s početkom u 11:00 sati u zgradbi Hrvatskog doma Općine Antunovac, Braće Radića 4, Antunovac. Prema Izvješću Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije (KLASA: 320-01/20-01/04; URBROJ: 2158/02-01-21-9 od 15. ožujka 2021. godine) o održanoj predmetnoj javnoj raspravi, tijekom javnog uvida, kao i u knjizi primjedaba izloženoj uz Studiju, nisu zaprimljene primjedbe, prijedlozi ili mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti.

Povjerenstvo je na drugoj sjednici održanoj 17. ožujka 2021. godine putem videokonferencije u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša te program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: Predmet zahvata je građevina za intenzivan uzgoj svinja kapaciteta 1400 krmača, 6 nerasta, 6080 prasadi, 140 nazimica, ukupno 565 uvjetnih grla (UG), u općini Antunovac, Osječko-baranjska županija. Zahvat se nalazi na katastarskim česticama broj 356 i 358, k.o. Orlovnjak. Spajanjem postojećih čestica, formirat će se nova čestica površine 44 772 m².

Lokacija zahvata odabrana je kao trenutno najpovoljnija za uspostavljanje farme za proizvodnju prasadi iz sljedećih razloga: postoji mogućnost priključenja na postojeću javnu električnu i plinovodnu mrežu, utvrđene su dovoljne količine podzemne vode koje omogućavaju opskrbu vodom, osiguran je izravan pristup na lokalnu prometnicu koja je izvedena, u blizini okruženju planiranog zahvata nema stambenih objekata, u neposrednoj blizini buduće farme

nalazi se bioplinsko postrojenje Orlovnjak koje je također u vlasništvu Žito Grupe. S obzirom na postojeću praksu i iskustvo u uzgoju svinja, odabrana varijanta zahvata smatra se najpovoljnijom.

Zahvat je definiran Opisom i prikazom građevine (ZOP 16/2020), kojeg je u rujnu 2020. godine izradila tvrtka SIRRAH projekt d.o.o., Osijek i koje je podloga za izradu Studije.

Kako bi se postigla optimalna stopa prasenja krmača, optimalan broj životorođene prasadi, niski mortalitet prasadi, stabilan zdravstveni status, podjednaki razvoj i uniformnost prasadi, dobra konverzija hrane, farma mora biti na visokoj tehnološkoj razini izgrađenosti i opremljenosti.

Na lokaciji zahvata će biti izgrađeni proizvodni objekti u kojima će se odvijati glavni tehnološki procesi na farmi (osjemenjivanje i prasenje krmača te uzgoj prasadi) kao i pomoćni objekti u funkciji pratećih procesa. Predviđena je izgradnja sljedećih proizvodnih objekata: pripustilište, čekalište, prasilište i uzbunjalište. Proizvodni objekti bit će povezani u jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima, kako prilikom prevođenja krmača i prasadi ne bi izlazili van. Na farmi će se primjenjivati umjetno osjemenjivanje krmača i nazimica.

Pomoćni objekti na farmi bit će: upravna zgrada, kotlovnica, trafostanica, zdenac, postrojenje za obradu vode, spremnik pitke vode (vodosprema), agregat, vodonepropusne sabirne jame za otpadne vode, objekt u kojem će biti smještena hladnjaka i skladišta opasnog i neopasnog otpada, manipulativne površine, dezbarajere i laguna.

Pripustilište je objekt u kojem će boraviti krmače nakon odbića prasadi i nazimice u trajanju do 28 dana, odnosno do utvrđivanja suprasnosti. Krmače ili nazimice će u pripustilištu biti smještene u pojedinačne boksove. Tu će se uz prisustvo nerasta (i specijalne rasvjete - 200 lx 16 h dnevno) inicirati na tjeranje te će se nakon pojave znakova tjeranja provoditi umjetno osjemenjivanje. Krmače (i nazimice) će boraviti u pripustilištu 28 dana, kada će se obavljati kontrola suprasnosti. Suprasne krmače (i nazimice) će se nakon toga prebaciti u čekalište.

Nerasti, koji služe samo za stimulaciju krmača, bit će smješteni u boksovima sa djelomično rešetkastim podom. Za farmu je potrebno 6 nerasta.

Nakon utvrđivanja suprasnosti, suprasne krmače će se iz pripusta prebacivati u čekalište u kojem borave oko 80 dana, odnosno od 4 do 7 dana prije prasenja. Krmače će biti smještene u grupne boksove. U objektu čekališta predviđeno je 12 grupa sa ukupno 62 životinje po grupi. Svaka grupa podijeljena je u 4 boksa i to 2 boksa po 16 krmača i 2 boksa po 15 krmača. Svakoj životinji osigurat će se hranidbeno mjesto i podna površina od minimalno 2,25 m²/životinja. Za bolesne životinje osigurat će se mogućnost izolacije unutar grupnog boksa, mobilnom košarom na hranidbeno mjesto.

Objekt prasilišta činiće 5 odjeljaka sa po 60 pojedinačnih boksova. Četiri do sedam dana prije prasenja, krmače će se prevoditi u prasilište, gdje će se smještati u pojedinačne boksove za prasenje sa uklještenjem za krmaču. Boks će biti duljine 2,5 m, a širine 1,8 m. Podna površina cijelog boksa za krmaču i prasad bit će minimalno 4 m². Nakon prasenja, krmače će ostati s prasadi 28 dana, za koje vrijeme prasad sisa i dostiže tjelesnu težinu od 7 kg. Nakon toga će se krmače premještati u pojedinačne boksove u pripustilištu, a prasad u uzbunjalište. Oprema boksova prasilišta će se sastojati od: uklještenja za krmaču, hranilica za krmaču (suha hranidba), pojilica za krmaču, hranilica za prasad, pojilica za prasad, električnog priključka za infracrvenu žarulju koja se uključuje po potrebi te podnog grijanja putem termo podne ploče.

Pri dolasku u uzbunjalište temperatura prostorije treba biti 28,5 °C. U uzbunjalištu je najvažnije održavati povoljnu klimu, tj. odgovarajuću temperaturu i izmjenu zraka. Temperatura će se postupno smanjivati sa 28,5 °C na 23,5 °C, odnosno 1 - 2 °C svaki tjedan. Prasad će se držati na plastičnom rešetkastom podu. Prosječna ciljana završna težina prasadi bit će 25 kg. Objekt uzbunjališta bit će podijeljen u 2 sobe. U svakoj sobi bit će 10 grupnih

boksova. Minimalna površina po jednoj životinji će iznositi $0,3\text{ m}^2$. U svakom odjeljku nalazit će se po jedan boks za izdvajanje i smještaj slabije i bolesne prasadi.

U objektima je predviđena hranidba suhom hranom. Krmače i nazimice hranit će se individualnim dozatorima (kruškicama) na valov. Za prasad je predviđena suha hranidba klasičnim hranilicama, a prasad će se hraniti po volji. Godišnja potrošnja hrane procijenjena je na oko 3300 t. Uz svaki objekt nalazit će se silosi za skladištenje stočne hrane. Silosi će biti betonski, zatvoreni. Izuzimanje hrane iz silosa obavljat će se zatvorenim lančanim transporterom.

Ventilacija će biti umjetna (zrak će ulaziti putem zidnih klapni u prostor proizvodnog dijela). Vertikalni aksijalni ventilatori služit će za izlaz zraka čime će se ostvariti podtlak u proizvodnom dijelu i prisilno će uvlačiti zrak kroz zidne klapne. Upravljanje ventilacijom bit će preko centralne upravljačke jedinice. Svi objekti bit će povezani informatičkim kablom na centralni kompjutor koji će putem sondi za temperaturu i vlagu bilježiti sve parametre rada sustava, te omogućiti dojavu nepravilnosti u radu putem alarma (svjetlosni i zvučni). Optimalna temperatura u objektu bit će $16 - 20^\circ\text{C}$, a vлага: 60 - 70 %.

Za grijanje prasadi koristit će se grijajuće ploče i infra crvene žarulje. U objektu uzbunjališta je predviđeno grijanje putem grijajućih radijacijskih cijevi koje će se smjestiti na ulazu zraka u prostoriju, za zagrijavanje ulaznog zraka, te grijajućih radijacijskih cijevi koje će se smjestiti ispod pokrova boksa.

Životinje će u objektima biti smještene na djelomično ili potpuno rešetkastom podu. Izvedba podova bit će u skladu sa zahtjevima propisa o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja za svaku kategoriju životinja.

Gnojovka (zajedno s vodom od pranja proizvodnih objekata) će se zadržavati u kanalima ispod rešetkastog poda. Otvaranjem čepova na ispustima, gnojovka će se cijevima transportirati do nepropusne sabirne jame za gnojovku odakle će se pomoću pumpi i metalnih cijevi prepumpavati u vodonepropusnu lagunu za gnojovku. Gnojovka će se koristiti kao sirovina u susjednom bioplinskem postrojenju. U tu svrhu planirana je izgradnja cjevovoda kojim će se nastala gnojovka odvoditi direktno u bioplinsko postrojenje.

Na farmi je predviđena izgradnja zemljane lagune dimenzija $89,50\text{ m} \times 49,50\text{ m}$ i dubine od $4,00\text{ m}$. Laguna će se izvesti od zemljanog materijala iz iskopa na čestici. Na tamponski sloj pijeska (šljunka) u kojem se izvodi drenaža položit će se geotekstil. Za vanjski rub nasipa sidrit će se vodonepropusna geomembrana, kojom se oblaže cjelokupni spremnik gnojovke. Ispod sloja vodonepropusne geomembrane i geotekstila ugradit će se drenažne cijevi na međusobnom razmaku $8 - 10\text{ m}$ u zemljanim kanalima dimenzija $40 \times 40\text{ cm}$. Drenažne cijevi obložit će se geotekstilom zbog filtracije, a cijeli kanal napuniti kamenim agregatom. Sustav cjevovoda imat će na vrhu zemljanog nasipa tipski odušak koji omogućava izlazak zraka u slučaju podizanja nivoa podzemnih voda. Drenažne cijevi će se spojiti na kontrolno okno koje će se ugraditi u nasip lagune ili izvesti pored lagune.

Nakon svakog turnusa u proizvodnji, objekti će se natapati raspršivačima čime se postiže lakše i učinkovitije pranje sasušenih nečistoća. Nakon toga objekti će se prati visokotlačnim uređajima za pranje, čime će se ukloniti svi zaostaci organske tvari. Dezinfekcija objekata obavljat će se 48 h prije ulaska životinja dezinfekcijskim sredstvom odabranim od strane stručnjaka zaduženih za dezinfekciju. Na farmi će se redovito provoditi sve potrebne veterinarsko sanitarnе mjere kao i mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (DDD). Redovitim kontrolama na farmi, sve sumnje i bolesne životinje će se izdvajati u posebne boksove te će se nad njima provoditi odgovarajući veterinarski stupnji.

Voda za potrebe farme zahvaćat će se iz vlastitog zdenca na lokaciji farme. Sirova voda odvodit će se do stanice za preradu vode koja će biti smještena u posebnom objektu na ulazu u farmu. Na farmi će se voda koristiti za napajanje svinja, pranje proizvodnih objekata, za

sanitarne potrebe zaposlenika te sustav vatroobrane (vanjska hidrantska mreža). Procijenjena potrošnje vode na farmi iznosiće oko 21 500 m³/god.

Uginule životinje i ostali nusproizvodi životinjskog podrijetla u (dalnjem tekstu: NŽP) će se na farmi privremeno sakupljati u kontejner koji se nalazi unutar rashladne prostorije (hladnjača) opremljene autonomnim hlađenjem na lokaciji farme. Jednom tjedno ovlaštena osoba odvozit će NŽP s lokacije na obradu u odobreni objekt za preradu NŽP. Procjena je da će na farmi u godini dana nastati oko 40 t NŽP-a.

U skladištu za opasni otpad skladištit će se ambalaža onečišćena opasnim tvarima, fluorescentne cijevi i zarazni otpad podložan specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije. Za skladištenje otpada koji podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije u skladištu će biti smješten hladnjak.

Sve vrste otpada skladištit će se odvojeno u posebnim namjenskim spremnicima označenim ključnim brojevima, koji će biti smješteni na nepropusnoj betonskoj podlozi. Skladišta otpada bit će opremljena umjetnom rasvjetom i prirodnom ventilacijom.

Za potrebe grijanja uredskih i pomoćnih prostorija te pripreme tople vode izgraditi će se objekt kotlovnice u kojem će biti instaliran plinski uređaj nazivne snage 750 kW. Kao gorivo koristiti će se zemni plin. U budućnosti postoji mogućnost izvedbe spajanja na susjedno bioplinsko postrojenje te korištenje bioplina kao goriva u kotlovnici.

Cijeli kompleks farme bit će ogradien ogradom od žičanog pletiva postavljenog na armirano-betonske stupove visine oko 1,80 m kako bi se onemogućio nekontrolirani ulazak ljudi i životinja u krug farme.

Kao alternativno rješenje, u slučaju problema ili zastoja u radu bioplinskog postrojenja, nastala gnojovka na farmi skladištit će se u izgrađenoj laguni i nakon toga predavati trećim ugovornim osobama za primjenu na poljoprivrednim površinama. Za postizanje homogenosti sadržaj lagune će se mijesati dva sata prije transporta do vozila i daljnje primjene gnojovke na poljoprivrednim površinama. Za slučaj primjene gnojovke na poljoprivrednim površinama drugog vlasnika na temelju ugovora, nositelj zahvata osigurao je Ugovorom o poslovnoj suradnji s tvrtkom Novi Agrar d.o.o. 166,6434 ha poljoprivrednih površina, što je dovoljno za primjenu stajskog gnoja u skladu s preporukama II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ broj 60/17). Poljoprivredne površine nalaze se u blizini buduće farme Orlovnjak i bioplinskog postrojenja Orlovnjak.

Izgradnjom farme na promatranoj lokaciji izvršit će se prenamjena tla. Izgradnjom i korištenjem zahvata trajno će se prenamijeniti 4,47 ha zemljišta. Gubitak od 4,47 ha oranica predstavlja oko 0,08 % ukupnih površina obradivih oranica što se smatra prihvatljivim.

Tijekom pripremnih i građevinskih radova postojat će mogućnost onečišćenja podzemnih voda tvarima koje će se koristiti kod gradnje (naftni derivati, motorna ulja, otapala, boje i slično). Najčešći uzrok takvih pojava su nepožnja radnika i kvar strojeva. U slučaju nekontroliranog događaja uslijed izljevanja naftnih derivata iz vozila ili strojeva koji će se koristiti prilikom građevinskih radova, u pripremi će biti sredstva za upijanje naftnih derivata, što će umanjiti utjecaj na okoliš.

Tijekom korištenja zahvata ne očekuje se negativan utjecaj na površinske i podzemne vode.

Na farmi će tijekom rada nastajati sanitarnе otpadne vode, otpadne vode iz dezbarijera i otpadne vode od pranja hladnjače, otpadne vode od pranja proizvodnih objekata, otpadne vode iz prerade vode te oborinske vode s krovnih i manipulativnih površina koje će se odvoditi razdjelnim sustavom odvodnje. Prostori za držanje životinja prat će se visokotlačnim peraćima bez korištenja kemijskih sredstava, a voda od pranja objekata sakupljat će se u kanalima ispod objekata i prepumpavati u nepropusnu lagunu. Sanitarne otpadne vode, otpadne vode iz dezbarijere i otpadne vode od pranja hladnjače ispuštat će se u nepropusne sabirne jame čiji

će sadržaj odvoziti javni isporučitelj vodne usluge ili koncesionar te ovlaštene osobe. U postrojenju za preradu vode, obradom sirove vode iz zdenca smanjit će se prirodno povišene koncentracije mangana i željeza u podzemnoj vodi koje su u sirovoj vodi prisutne na skoro cijelom području Osječko baranjske županije. Nakon pročišćavanja sirove vode taloženjem, filter će se protustrujno ispirati, bez upotrebe kemijskih sredstava. Rezultati pretraživanja otpadnih voda od pranja filtera koje se redovno prate na farmama s istom tehnologijom pripreme/prerade vode koje su u sastavu Žito grupe ukazuju na to da ove otpadne vode ne sadrže specifične onečišćujuće tvari, prioritetne, prioritetne opasne tvari sukladno Uredbi standardu kakvoće vode („Narodne novine“, broj 96/19). Otpadna voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode nakon prolaska kroz taložnicu i njezino pročišćavanje ispuštat će se u melioracijski kanal (kanal br. 91) uz sjeverozapadni rub lokacije. Za kanal br. 91, k.o. Orlovnjak nema podataka o stanju voda, odnosno nije tipizirano vodno tijelo. U kanalu nema stalne protoke te se ovakvo ispuštanje može smatrati neizravnim ispuštanjem u podzemne vode. Lokaciji zahvata najbliže vodno tijelo je kanal Brijest do kojeg je potrebno položiti oko 710 m cjevovoda koji bi prolazio česticama koje su u javnoj upotrebi. U skladu sa čl. 9 Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20) ispuštanje pročišćenih otpadnih voda u podzemne vode iznimno je dopušteno samo neizravno i to u slučajevima kada je prijamnik tih voda toliko udaljen od mjesta zahvata odnosno mjesta ispuštanja da bi odvođenje pročišćenih otpadnih voda prouzročilo nerazmjerne materijalne troškove u odnosu na ciljeve zaštite podzemnih voda te ako se dokaže da ispuštanje pročišćenih otpadnih voda u podzemne vode nema negativnog utjecaja na stanje podzemnih voda i vodnog okoliša. Neizravno ispuštanje pročišćenih otpadnih voda od ispiranja filtera neće imati negativni utjecaj na stanje podzemnih voda. U kišnim razdobljima će uz procjeđivanje ovih otpadnih voda doći i do površinskog otjecanja te je u skladu s Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“ broj 21/20) potrebno postići granične vrijednosti pokazatelja koje su propisane za ispuštanje u površinske vode. Procijenjeno kemijsko stanje lokaciji zahvata najbližeg vodnog tijela kanala Orlovnjak, koji je neizravno spojen sa kanalom br. 91 u koji će se ispuštati pročišćene vode od pranja filtera, je loše zbog koncentracija ukupnog dušika i fosfora koje otpadne vode od pranja filtera neće pogoršati. Objekti odvodnje otpadnih voda farme izvest će se vodonepropusno, te će se prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost sustava odvodnje. Redovito će se čistiti, održavati i kontrolirati sustav za odvodnju otpadnih voda. Planirani zahvat podrazumijeva crpljenje podzemne vode iz izvedenog zdenca na lokaciji farme u količini do $30\ 000\ m^3/god$. Lokacija zahvata nalazi se na grupiranom vodnom tijelu podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA koje je u dobrom stanju s obzirom na kemijsko stanje i količinsko stanje te nije u riziku od nepostizanja cilja „sprečavanje pogoršanja stanja tijela podzemnih voda“ ni za količinsko niti za kemijsko stanje. Obnovljive zalihe tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA iznose $421 \times 108\ m^3/god$, a zahvaćene godišnje količine $2,23 \times 10^7\ m^3$.

Sklapanjem ugovora s ovlaštenim osobama za zbrinjavanje otpadnih voda s farme, obradom gnojovke, u bioplinskom postrojenju i primjenom gnojovke/digestata kao gnojiva na poljoprivrednim površinama uz pridržavanje odredbi II Akcijskog programa, kao i drugih propisa i mjera zaštite okoliša, utjecaji zahvata na vode se smatraju prihvatljivim.

Utjecaj svinjogojske farme na kvalitetu zraka je pojava neugodnih mirisa u zraku. Intenzitet neugodnih mirisa ovisi o uvjetima mikrobiološke razgradnje organske tvari (fermentaciji) i lokalnim meteorološkim uvjetima. Najznačajnija onečišćujuća tvar koja je nosilac neugodnih mirisa je amonijak. Primjenom odgovarajuće izvedbe objekata za svinje hranidbe životinja i odgovarajućeg vođenja tehnološkog procesa može se utjecati na smanjenje emisije amonijaka. Prema Informativnom izvješću o inventaru emisija onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske 2020. (za razdoblje 1990. - 2018. godine), veljača 2020.

godine, ukupne emisije amonijaka na području Republike Hrvatske u 2018. godini iznosile su 35 662,1 t. Od toga je na poljoprivredu otpadalo 29 053 tone odnosno 81,5 %. U sektor poljoprivrede emisije iz gospodarenja stajskim gnojem iznosile su 4,2 kt. Godišnje procijenjene emisije amonijaka za farmu Orlovnjak iznose 8 tona što u odnosu na ukupnu emisiju od 4200 t iz gospodarenja stajskim gnojem predstavlja povećanje od 0,19 %. U cilju smanjenja emisija amonijaka na farmi Orlovnjak primjenjivat će se najbolje raspoložive tehnike za smanjenje ispuštanja amonijaka. Životinje će se držati na rešetkastom podu s naizmjeničnim otvaranjem čepova na kanalu za gnojovku koja će cijevima otjecati do sabirne jame čime se smanjuje površina s koje mogu isparavati tvari neugodnog mirisa. Hranidba će biti višefazna s prehranom prilagođenom posebnim zahtjevima proizvodnog razdoblja. U cilju smanjenja udjela sirovih bjelančevina, životinje će se hraniti hranom s uravnoteženim sadržajem dušika u skladu s energetskim potrebama i probavljivim aminokiselinama uz dodatak kontroliranih količina esencijalnih aminokiselina. Kako bi se optimirali uvjeti ispuštanja zraka iz nastambi za životinje, sljedena krovova nastambi kao i ventilacijski otvorit bit će smješteni u smjeru SI-JZ odnosno poprečno na prevladavajuće smjerove vjetra, čime će se ispuštanje odvoditi u suprotnom smjeru od osjetljivih receptora. Objekti za životinje imat će izvlačenje zraka preko vertikalnih aksijalnih ventilatora, a upravljanje ventilacijom će biti preko centralne upravljačke jedinice. Gnojovka u laguni neće se miješati (osim prije pražnjenja) što će utjecati na stvaranje prirodne pokorice na površini gnojovke. Uzimajući u obzir primjenjenu tehnologiju, odnosno integrirani pristup proizvodnji pri čemu se u obzir uzela izvedba sustava za izgnojavanje objekata i kvalitetna hranidba životinja, tijekom rada planiranog zahvata očekuju se smanjene emisije amonijaka i metana u odnosu na farme koje nisu visokog stupnja tehnološke opremljenosti. Tijekom rada farme za proizvodnju prasadi Orlovnjak ne očekuju se značajni negativni utjecaji na kvalitetu zraka. Za smanjenje emisija prašine na farmi će biti u primjeni zatvoreni i automatizirani sustav hranidbe. Sirovine će se izuzimati iz silosa prema zadanoj recepturi za svaku pojedinu kategoriju životinja, miješat će se te će se gotova smjesa, distribuirati kroz zatvoreni sustav cijevi do hranilica. Hrana će se donositi spiralnim pužnim transporterom do mjesta predaje u ulazni lijevak za punjenje sustava za prijenos lancem koji hranu transportira do volumenskih dozatora. Navedeno će smanjiti mogućnost pojave prašine na lokaciji zahvata, a time i smanjeni utjecaj na zrak koji može uzrokovati prašina.

Zbog potrebe grijanja i pripreme tople vode predviđena je izgradnja kotlovnice, s kotлом snage 750 kW koji će kao gorivo koristiti zemni plin. Sukladno Uredbi o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine”, broj 87/17) kotao snage 750 kW koji koristi tekuće i plinsko gorivo spada u male uređaje za loženje ($\geq 0,1$ do 1 MW).

Intenzivan uzgoj životinja nije prepoznat kao dio sektora poljoprivrede koji je visoko ranjiv na klimatske promjene. Za očekivati je da će povećanje temperature zraka i učestalije suše imati dvojak negativan učinak na stočarstvo. Produktivnost stoke će se smanjiti ne samo zbog manje proizvodnje krmiva s travnjaka, koji su izuzetno osjetljivi na sušu i visoke temperature zraka, već i zbog lošijeg zdravstvenog stanja stoke uslijed vrućina i nametnika koji će se pojačano razmnožavati zahvaljujući toplost i suhom vremenu.

*Što se tiče utjecaja zahvata na **klimu** (emisije stakleničkih plinova), tijekom građevinskih radova koristit će se mehanizacija čijim će radom doći do povećanih emisija stakleničkih plinova (ugljikov (IV) oksid, dušikovi oksidi, sumporov (IV) oksid). Kako će korištenje građevinske mehanizacije biti lokalnog karaktera i vremenski ograničeno, može se zaključiti da će utjecaj zahvata na klimatske promjene tijekom izgradnje biti slab.*

Emisije stakleničkih plinova iz sustava za uzgoj svinja primarno su dušikov (I) oksid (N_2O) koji čini oko polovice svih emisija stakleničkih plinova, a preostali dio otpada na metan (CH_4) i ugljikov dioksid (CO_2). Emisije se javljaju u različitim dijelovima uzgojnog ciklusa: uzgoj usjeva za hranu, upravljanje stajskim gnojem i potrošnja energije za potrebe grijanja.

Na farmi Orlovnjak primjenjivat će se kontrolirana višefazna hranidba sukladno uzgojnoj fazi životinja, sa smanjenim udjelom sirovih bjelančevina i uz dodatak esencijalnih aminokiselina što će rezultirati smanjenjem izlučenog dušika te time imati pozitivan učinak na smanjenje emisija N₂O. Gnojovka nastala na farmi Orlovnjak koristit će se kao sirovina u susjednom bioplinskom postrojenju. Korištenje svinjskog gnoja u bioplinskom postrojenju (anaerobna digestija) ima trostruki pozitivni utjecaj na emisije stakleničkih plinova. Primjenom u bioplinskom postrojenju emisije stakleničkih plinova iz procesa skladištenja gnoja smanjuju se gotovo na nulu, digestat koji nastaje procesom anaerobne razgradnje svinjskog gnoja, kako god da se primjenjuje, oslobađa manje N₂O, a ugljik sadržan u gnuju koristi se za proizvodnju metana, koji se zatim hvata u postrojenju i koristi kao obnovljivi izvor energije. Slijedom navedenog utjecaj na nastanak emisija stakleničkih plinova uz primjenu predviđenih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se prihvatljivim.

Lokacija zahvata izvan je zaštićenih područja prirode. Najbliže zaštićeno područje, Tenja park oko dvorca spomenik parkovne arhitekture, smješteno je oko 2,4 km sjeveroistočno od lokacije zahvata i izvan je zone njegova utjecaja.

Najbliža područja ekološke mreže na udaljenosti od oko 7 km sjeveroistočno od lokacije zahvata su Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000016 Podunavlje i donje Podravlj i Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove HR2000372 Dunav – Vukovar.

Prirodna staništa na lokaciji zahvata su degradirana u prošlosti stvaranjem intenzivno obrađivanih poljoprivrednih površina. Tijekom obilaska lokacije zahvata nisu zabilježena ugrožena i rijetka staništa iz Priloga II. i III. Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, broj 88/14), kao ni strogo zaštićene vrste. Tijekom izgradnje nastajat će određene količine građevnog otpada, a tijekom korištenja i određene količine komunalnog i tehnološkog otpada koji nepažnjom mogu završiti na tlu, kako na lokaciji zahvata, tako i izvan nje. Na taj se način mogu ugroziti i biljne i životinjske vrste. Pridržavanjem mjera za smanjenje nastanka otpada i pravilnim načinom gospodarenja nastalim otpadom ovi se utjecaji mogu izbjegći. Na faunu lokacije zahvata, kao i na faunu okolnog područja utjecaj može imati buka koja će se stvarati prilikom rada strojeva tijekom izgradnje i rada postrojenja. Za očekivati je da će se životinje kojima smeta povećana razina buke skloniti na okolna staništa gdje je njezin utjecaj manji ili nikakav. Najveći utjecaj na faunu će biti prilikom skidanja površinskog sloja tla i uklanjanja raslinja kod izgradnje farme kada će biti ugrožena slabo pokretna fauna tla i životinje na drveću. Od kralježnjaka će, tijekom skidanja tla, najviše biti ugroženi mali sisavci kao što su miševi, voluharice i rovke koji žive u rupama iskopanim u zemlji. Farma će biti ograđena čime će se onemogućiti ulaz divljim životinjama.

Utjecaj na geomorfološka i krajobrazna obilježja se očituje kroz iskop tla za temelje objekata, zemljane lagune za gnojovku, sabirne Jame i trajnogje karaktera. U području radnog pojasa uništiti će se dio vegetacijskog pokrova. Budući da će aktivnosti biti lokalnog karaktera, neće bitno narušavati šira geomorfološka obilježja. Izgradnjom objekata na poljoprivrednim površinama, promijenit će se odnos izgrađenog i neizgrađenog u krajoliku. Lokacija zahvata je smještena oko 1,5 km od najbližeg naselja i u neposrednoj je blizini postojeće Farme muznih krava Orlovnjak. Izvedba projekta će u manjoj mjeri utjecati na geometriju prostora, morfološke karakteristike i očuvanje dominantnih prostornih pojava. Neravnoteža u promijenjenom odnosu prirodnog ambijenta nasuprot izgrađenog te narušavanje vizura djelomično se mogu izbjegći hortikulturnim uređenjem parcele, prikladnim odabirom završnih slojeva fasadnih zidova i krovova te prikladnom izvedbom ogradnog zida. Lokacija zahvata predstavlja relativno mali udio u ukupnoj površini predmetnog prostora te je stoga mišljenje da zahvat neće imati značajan utjecaj na očuvanje krajobraznih vrijednosti šireg područja lokacije zahvata.

Planirani zahvat neće imati utjecaja na kulturnu baštinu. Kulturna baština na prostoru Općine Antunovac zastupljena je u naselju Ivanovac s dva zaštićena kulturna dobra koji se nalaze na oko 7 km zapadno od lokacije zahvata te su izvan obuhvata utjecaja.

Tijekom pripremnih i građevinskih radova, u okolišu će se javljati buka kao posljedica rada građevinskih strojeva i teretnih vozila. Kako se razina buke smanjuje s porastom udaljenosti od izvora ne očekuje se da će kod stambenih objekata buka biti iznad dopuštenih vrijednosti. Buka koja će nastajati tijekom rada farme javljat će se povremeno od poljoprivredne mehanizacije, ventilatora te glasanja životinja na farmi. Povremen nastanak buke neće imati značajnijeg utjecaja na okolicu zahvata zbog relativno male dinamike dolazaka/odlazaka vozila na farmu, dobre zvučne izolacije uzgojnih objekata te držanja životinja kao izvora buke u zatvorenim uzgojnim objektima.

Tijekom građenja proizvodnih i popratnih objekata nastajat će različite vrste opasnog i neopasnog otpada. Gospodarenjem nastalim vrstama otpada sukladno propisima ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš. Različite vrste opasnog i neopasnog otpada nastajat će i tijekom rada farme. U skladištu za opasni otpad skladištit će se ambalaža onečišćena opasnim tvarima, fluorescentne cijevi i zarazni otpad podložan specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije. Za skladištenje otpada koji podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije u skladištu će biti smješten hladnjak. Sve vrste otpada skladištit će se odvojeno u posebnim namjenskim spremnicima označenim ključnim brojevima, i smještenim na nepropusnoj betonskoj podlozi. Skladišta otpada bit će opremljena umjetnom rasvjetom i prirodnom ventilacijom, zaključavna te će neovlaštenim osobama biti onemogućen pristup otpadu. Za sav nastali otpad na lokaciji vodit će se propisana evidencija te će se isti uz propisanu dokumentaciju predavati ovlaštenoj osobi. S obzirom na predviđeni način gospodarenja otpadom, ne očekuje se utjecaj istoga na okoliš.

Tijekom rada farme će nastajati i nusproizvodi životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (NŽP). Uginule životinje i ostali nusproizvodi životinjskog podrijetla (osim gnojovke) će se sakupljati u namjenskom spremniku koji će biti smješten u zasebnom skladištu opremljenom autonomnim hlađenjem. Preuzimanje i odvoz NŽP-a obavljat će pravna osoba koja obavlja poslove sakupljanja NŽP-a sukladno Zakonu o veterinarstvu („Narodne novine“ broj 82/13, 148/13, 115/18 i 21/19) najmanje dva puta tjedno.

Pretpostavlja se da će fluktuacija prometa na predmetnoj lokaciji biti: odvoz životinja s farme (1 puta tjedno po 2 kamiona), dovoz hrane (3 puta tjedno po 2 kamiona), odvoz NŽP (na tjednoj bazi po 1 kamion), odvoz otpada (jednom tjedno po 1 kamion), odvoz sadržaja sabirnih jama (a sanitарne vode i vode iz dezbarajera ovisno o dinamici punjenja), dolazak i odlazak radnika zaposlenih na farmi (10-12 vozila dnevno), dolazak vanjskih veterinarskih službi (povremeno prema potrebi). Prema fluktuaciji prometa na predmetnoj lokaciji nakon izgradnje farme, pretpostavka je povećanje prometa u odnosu na postojeći promet u najintenzivnijim danima 1,2 %. U ostalim danima promet će biti znatno manji. Utjecaj planiranog zahvata na opterećenje prometa je prihvatljiv.

Lokacija zahvata se nalazi na području zajedničkog otvorenog lovišta broj 33. Zahvat u odnosu na ukupnu površinu lovišta obuhvaća oko 0,3 % njegove površine. Utjecaj zahvata na divljač i lovstvo može se očitovati kroz njihovo uznemiravanje tijekom reproduksijskog razdoblja, ukoliko će se tada izvoditi građevinski radovi. Takav je utjecaj relativno kratkog trajanja i neće imati bitnije posljedice na lovište niti divljač u njemu. Lokacija zahvata će se ogradići ogradom te će time biti nedostupna divljači u okolini lokacija zahvata čime će se onemogućiti doticaj divljih životinja s uzgajanima, a time i eventualnim bolestima u slučaju akcidenta.

Tijekom izvođenja građevinskih radova doći će do pojave buke na gradilištu čiji se utjecaj smatra prihvatljivim za stanovništvo. Također će se javiti fugitivna emisija prašine koja je dijelom posljedica građevinskih radova (iskopavanje, nasipavanje i dr.), a dijelom nastaje

dizanjem prašine s tla uslijed kretanja građevinskih strojeva i vozila. Kako se najbliže naseljene kuće nalaze oko 1500 m sjeveroistočno od planirane farme utjecaj fugitivne emisije prašine kao i utjecaj emisija ispušnih plinova iz radnih strojeva neće biti značajan. Utjecaj na stanovništvo tijekom rada farme može se ostvariti kroz povremenu pojavu neugodnih mirisa kao posljedice razvijanja plinova koji nastaju razgradnjom organske tvari. S obzirom na planirani način rada farme te uz provođenje propisanih mjera zaštite okoliša utjecaj neugodnih mirisa bit će sveden na najmanju moguću mjeru. Utjecaj buke na stanovništvo tijekom rada farme, kao i povećanje prometne aktivnosti ocjenjuje sa prihvatljivim. Izgradnjom farme osigurat će se kontinuirani izvor prihoda za 12 novih zaposlenika. Navedena proizvodnja osim direktnog zapošljavanja utjecat će i na indirektno zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera koji će sudjelovati u različitim segmentima koji omogućavaju uspješno funkcioniranje farme od kojih su neki: nabava hrane, veterinarske usluge, komunalne usluge, prijevozničke usluge i sl. Naknade i doprinosi također su korist društvenoj zajednici.

*Tijekom rada farme Orlovnjak mogući su **kumulativni utjecaji** u odnosu na postojeće i/ili planirane zahvate. Na širem području zahvata nalaze se dvije farme za intenzivan uzgoj životinja. Farma muznih krava Orlovnjak kapaciteta 1514 UG nalazi se neposredno uz planiranu buduću farmu s juže strane lokalne prometnice. Nukleus farma svinja Stari Seleš kapaciteta 922 UG nalazi se na udaljenosti od oko 2,7 km prema jugozapadu. Uz farmu muznih krava smješteno je i bioplinsko postrojenje. Glavni utjecaj farmi na okoliš očituje se u načinu korištenja stajskog gnoja kao organskog gnojiva na poljoprivrednim površinama. Gnojovka s farme za proizvodnju prasadi koristit će se kao sirovina u susjednom bioplinskom postrojenju koje će preuzeti daljnje upravljanje gnojovkom. Nastali digestat nakon anaerobne digestije koristit će se na poljoprivrednim površinama kao gnojivo. Operater bioplinskog postrojenja ima ugovor s tvrtkom Novi Agrar d.o.o osigurano 3318,02 ha poljoprivrednog zemljišta za primjenu digestata. Obradom gnojovke na bioplinskom postrojenju i osiguranjem dovoljnih poljoprivrednih površina za primjenu stajskog gnoja i digestata nastalog u bioplinskom postrojenju osigurava se okolišno prihvatljivi rad farme i isključuje preklapanje s potrebnim površinama za aplikaciju stajskog gnoja nastalog radom drugih farmi u široj okolini lokacije planirane farme. Utjecaj na zrak očituje se prvenstveno kroz pojavu neugodnih mirisa koji utječu na smanjenje kvalitete življjenja. Najznačajniji nosioc neugodnih mirisa je amonijak. Kako će se u ovom slučaju na malom prostoru nalaziti dvije farme (planirana farma i farma muznih krava), napravljen je izračun ukupnih emisija amonijaka u zrak. Ukupne kumulativne godišnje emisije amonijaka s farme muznih krava i planirane farme svinja iznose oko 65 t (od čega oko 12 % otpada na emisije s planirane farme svinja). Kumulativno gledajući, doprinos ukupnim emisijama amonijaka iz upravljanja stajskim gnojem u Republici Hrvatskoj prema podacima iz 2018. godine iznosi 1,7 %. U praksi su kumulativne emisije amonijaka vjerojatno i manje, jer proračunom emisija primjenom emisijskih faktora razine 1 za emisije amonijaka nisu uzete u obzir tehnike smanjenja emisija koje se primjenjuju na farmi muznih krava. Farma će se nalazit jugoistočno od naselja Antunovac na udaljenosti od oko 1,7 km. Osnovna karakteristika režima vjetra na ovom području je dominantnost vjetrova iz sjeverozapadnog i zapadnog smjera što će dodatno utjecati na smanjenje potencijalnih emisija neugodnih mirisa te isti neće imati značajan utjecaj na stanovništvo u obližnjem naselju. Slijedom navedenog, kumulativni utjecaji tijekom korištenja planiranog zahvata neće biti značajni.*

*Za vrijeme pripreme i izgradnje te tijekom rada zahvata mogući su **nekontrolirani događaji** vezani uz: nekontrolirano izlijevanje strojnih ulja ili goriva, otapala i boja u tlo, a potom i u podzemne vode tijekom dopreme i otpreme materijala, građenja i montaže, tj. korištenjem teretnih vozila i građevinske mehanizacije; djelovanje prirodnih nepogoda (potres, poplava i dr.); požar uslijed kojeg može doći do oštećenja objekata i infrastrukture, te stradanja ljudi; pucanje pojedinih komponenti sustava za odvodnju otpadnih voda te bi došlo do izljevanja otpadnih voda u okoliš što bi onečistilo tlo i podzemne vode; pojavu bolesti koja*

može imati za posljedicu masovno uginuće stoke i prijenos bolesti na ljudi. Nekontrolirani događaji mogu izazvati značajne negativne promjene u okolišu te iako se radi o potencijalno značajnom negativnom utjecaju, s obzirom na relativno nisku učestalost ovih događaja, rizik se ocjenjuje prihvatljivim, uz pretpostavku primjene svih potrebnih mjera opreza te dobre inženjerske prakse.

Nakon prestanka korištenja zahvata i tijekom uklanjanja građevina mogu se javiti negativni utjecaji na okoliš uslijed uklanjanja (rušenja) građevina (buka, prašina) kao i uslijed nastanka većih količina otpada od rušenja. Gospodarenjem otpadom na način predviđen propisima i sukladno propisanim mjerama ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opće mjere** propisane su u skladu sa člancima 69. i 89. Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. te člankom 89.a Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite voda** propisane su u skladu sa člancima 46. i 49. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19) te odredbama Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, broj 3/11) i Referentnog dokumenta za najbolju raspoloživu tehniku – Intenzivan uzgoj svinja i peradi (IRPP BREF, srpanj 2017. godine) te Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. godine o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivan uzgoj peradi ili svinja, odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20) te prilogu 2.A., 5.A. i 6. Uredbe o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj 96/19).
- **Mjere zaštite tla** propisane su u skladu sa člankom 11. Zakona o zaštiti okoliša i odredbama Referentnog dokumenta za najbolju raspoloživu tehniku – Intenzivan uzgoj svinja i peradi (IRPP BREF, srpanj 2017. godine) te Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/302.
- **Mjere zaštite zraka** propisane su u skladu sa člancima 10. i 39. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19) te odredbama Pravilnika o mjerama za sprečavanje emisije plinovitih onečišćivača i onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve TPV 401 (Izdanje 02) („Narodne novine“, broj 16/09, 64/09, 105/10 i 113/15) i Referentnog dokumenta za najbolju raspoloživu tehniku – Intenzivan uzgoj svinja i peradi (IRPP BREF, srpanj 2017. godine) te Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/302.
- **Mjera zaštite kulturno-povijesne baštine** propisana je u skladu sa člankom 56. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20 i 62/20).
- **Mjere gospodarenja otpadom** usklađene su s odredbama članka 33. Zakona o zaštiti okoliša, a proizlaze iz članaka 47. i 54. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) te odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 81/20).
- **Mjere zaštite od buke** propisane su u skladu sa člancima 3., 4. i 5. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16 i 114/18 i 14/21) te člankom 5. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave

(„Narodne novine“, broj 145/04).

- **Mjera postupanja s uginulim životinjama** propisana je u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13, 148/13, 115/18 i 21/19).
- **Mjere zaštite uslijed nekontroliranog događaja** prema načelu preventivnosti temelje se na članku 10. Zakona o zaštiti okoliša, a u skladu su sa člancima 81. i 83. Zakona o vodama i Državnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“, broj 5/11) te odredbama Zakona o veterinarstvu.
- **Mjera zaštite nakon prestanka korištenja** propisana je sukladno člancima 10. i 13. Zakona o zaštiti okoliša.

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerena emisija i imisija, vode očeviđnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obvezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i finansijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

- **Program praćenja razine buke** utvrđen je temeljem članka 7. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave.
- **Program praćenja voda i tla** utvrđen je člancima 4., 9. i 13. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20).
- **Program praćenja gospodarenja otpadom** utvrđen je člancima 44. i 45. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- **Program praćenja emisija onečišćujućih tvari u zrak** utvrđen je člancima 85. i 113. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 87/17) i Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/302.

Sukladno članku 21. stavku 2. Uredbe, prije donošenja rješenja nacrt rješenja je stavljen na uvid javnosti na internetskim stranicama Ministarstva u trajanju od 8 dana s datumom objave 24. ožujka 2021. godine i na njega nisu dostavljene primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7, Osijek, u roku 30 dana od dana dostave ovog

rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom суду neposredno u pisanim oblicima, usmeno na zapisnik ili se šalje poštovim, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2. (1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

DOSTAVITI:

1. SVINJOGOJSKA FARMA LIPOVAČA - PRKOS d.o.o., Pustara Lipovača 1, Erdut (**R! s povratnicom!**)

NA ZNANJE:

1. Državni inspektorat, inspekcija zaštite okoliša, Šubićeva 29, Zagreb

Prilog: Pregledna situacija objekata na lokaciji zahvata

